

مقاله علمی-میروری

یافته‌های گذشته و مسیرهای آینده روش‌های تعیین قابلیت انتقال توان در دسترس بخش نخست: مفاهیم و روش‌های ایستا

مصطفی عیدیانی، دانشیار، دانشکده مهندسی، موسسه آموزش عالی خراسان، مشهد، ایران، eidiani@khorasan.ac.ir

چکیده

با توجه به ترویج بازار برق به صورت پایدار و رقابتی در اغلب کشورها، تحقیقات درباره توانایی انتقال توان در دسترس به شدت افزایش یافته است و با توجه به افزایش مصرف و عدم گسترش شبکه انتقال، بیشتر اجزاء سیستم قدرت در مرز محدوده‌های مجاز خود قرار دارند که موجب کاهش کارایی آن‌ها می‌شود، از این‌رو تعیین مقدار دقیق قابلیت انتقال توان در دسترس (ATC) برای برنامه‌ریزی، بهره‌برداری و کنترل سیستم قدرت بسیار مهم می‌شود که باعث شده است؛ روش‌های متعددی برای محاسبه ATC ارایه شود. الگوریتم‌های ارایه شده یا سریع هستند و دقیق نیستند و یا دقیق هستند و سرعت کافی ندارند. این مقاله، یک بررسی جامع از روش‌های مختلف برای تعیین ATC را در دو حالت ایستا و پویا ارایه می‌دهد. ابتدا مفاهیم و تعاریف مختلف موردنیاز برای درک بهتر ATC ارایه می‌شود سپس در دو قسمت مجزا، ابتدا روش‌های ایستا و سپس روش‌های پویا بررسی می‌شوند. این بررسی‌ها نشان می‌دهند که همزمان با توسعه روش‌های استاتیکی، روش‌های دینامیکی نیز گسترش پیدا کرده‌اند. این مقاله هم برای کسانی که در این زمینه کار می‌کنند مفید است و هم برای کسانی که می‌خواهند به این حوزه تحقیقاتی وارد شوند.

کلمات کلیدی: قابلیت انتقال توان در دسترس، توانایی انتقال توان، پایداری ولتاژ، مفاهیم ATC

Past Findings and Future Directions of Available Transfer Capability Part One: Static Concepts and Methods

Mostafa Eidiani, Associate Professor, Faculty of Engineering, Khorasan Institute of Higher Education, eidiani@khorasan.ac.ir

Abstract

Due to the development of electricity market in a sustainable and competitive way in most countries, investigating the ability to transfer power has increased dramatically. Also, the increasing consumption and the lacking expansion of the transmission network have left most components of the power system within their authorized limits, which reduces the efficiency. Therefore, determining the exact amount of available transfer capability (ATC) is crucial for planning, operating and controlling the power system. There are many ways to calculate the ATC. The algorithms are either fast but not precise or accurate but not fast enough. This paper provides a comprehensive review of the various methods for determining ATC

in both static and dynamic methods. First, the concepts and definitions essential to a better understanding of ATC are presented then in two separate parts the, static methods and dynamic methods are examined. These studies show that simultaneously with the development of static methods, dynamic methods have been also developed. This paper is useful both for those who already work in this field and also those willing to enter the field.

Keywords: ATC, power transfer, voltage stability, ATC concepts

۱- مقدمه

ظرفیت انتقال، نرخ تحمل تجهیزات موجود در شبکه می‌باشد و برخلاف قابلیت انتقال، ظرفیت انتقال یک کمیت بدون جهت است و بهطورکلی، ظرفیت انتقال یک خط نمی‌تواند نشان‌دهنده قابلیت انتقال آن خط باشد.

۲- ظرفیت انتقال*

به محدودیت‌های شبکه، خطوط و تجهیزات موجود در شبکه معیار توقف گفته می‌شود که عبارت‌اند از محدودیت‌های حرارتی، محدودیت‌های ولتاژ، محدودیت‌های پایداری (ایستا و پویا) و نیازهای فرآوردادی. بین بعضی از فراهم‌کنندگان انتقال^۱، موافقت‌هایی بهصورت فرآوردادی وجود دارد و در هنگام محاسبه قابلیت انتقال، این موافقت‌ها باید در نظر گرفته شود.

۳- محدودیت‌های قابلیت انتقال

به محدودیت‌های شبکه، خطوط و تجهیزات موجود در شبکه مشکلات پاید قابلیت انتقال توان در دسترس (ATC) با بیشترین دقیق و کمترین زمان، تخمین و محاسبه شود. تخمین بیش از حد باعث ناپایداری شبکه می‌شود و تخمین کمتر ATC، باعث از دست رفتن سرمایه موجود می‌شود. به عنوان مثال، خاموش شدن شمال ایالت متوجه و انتاریو در سال ۲۰۰۳ به دلیل تخمین بیش از حد ATC بود. بنابراین نتایج برآورد بیشتر و یا کمتر ATC، اثرات نامطلوبی برای شبکه دارد.

برای تعیین قابلیت انتقال، مبدأ و مقصد را به چهار دسته تقسیم‌بندی می‌نمایند: باس به باس؛ برای بستن قراردادهای دولتی بین یک مصرف‌کننده و یک تولیدکننده، گروه به باس؛ بین چند تولیدکننده و یک مصرف‌کننده، باس به گروه؛ برای یک تولیدکننده و چند مصرف‌کننده و گروه به گروه؛ بین دو ناحیه.

۴- مبدأ و مقصد در تعیین قابلیت انتقال

به مسیرهای غیرمستقیم بین دو ناحیه که توان انتقالی از آن‌ها نیز عبور می‌نماید مسیرهای موازی^۲ گفته می‌شود.

۵- مسیرهای موازی

این اصول به دو دسته تقسیم می‌شوند. دسته نخست اصولی که توسط NERC تصویب شده و دسته دوم اصولی است که هر ناحیه، مستقل از نواحی دیگر تصویب نموده و فراهم‌کنندگان انتقال همان ناحیه، ملزم به رعایت آن‌ها می‌باشند.

۶- اصول ATC

این اصول ATC باید یک شاخص قابل‌اعتماد و معقولی از قابلیت انتقال توان را برای بازار برق ارایه دهد.

در محاسبه ATC باید شارهای متغیر با زمان کل شبکه انتقال در نظر گرفته شود علاوه بر این، باید تأثیر انتقال توان به صورت همزمان و غیره‌زمان^۳ از مسیرهای موازی نیز در نظر گرفته شود.

هنگام محاسبه ATC باید وابستگی آن به نقاطی که توان به آن‌ها تزریق و یا در آن‌ها مصرف می‌شود در نظر گرفته شود به همین دلیل باید، همه اطلاعات کافی برای محاسبه ATC فراهم شود.

برای ارسال و دریافت اطلاعاتی که مقدار ATC شبکه انتقال را مشخص می‌کند؛ یک هماهنگی منطقه‌ای لازم است.

ATC باید با معیارها و اهداف برنامه‌ریزی قابلیت اطمینان سیستم و خطمشی بهره‌برداری NERC در نواحی، زیر نواحی، سیستم تبادل اشتراکی و سیستم‌های خصوصی منطبق باشد.

باید در تعیین ATC، عدم قطعیت‌های معقول در متغیرهای سیستم در نظر گرفته شود تا یک برنامه‌ریزی قابل انعطاف و مطمئن از

از زمانی که در تمام دنیا بازار برق شکل گرفت؛ رقابت در سطوح مختلف خدمات انرژی گسترش یافت. تمام ذی‌نفعان سعی می‌کنند بیشترین سود را از این تجارت کسب کنند که این کار باعث افزایش تراکم سیستم انتقال شده و به طبع آن باعث نقص محدودیت‌های ولتاژ، پایداری ولتاژ، محدودیت‌های حرارتی و ... می‌شود و در نتیجه امنیت سیستم را تهدید می‌کند [۱]. بنابراین برای حل این مشکلات پاید قابلیت انتقال توان در دسترس (ATC) با بیشترین دقیق و کمترین زمان، تخمین و محاسبه شود. تخمین بیش از حد باعث ناپایداری شبکه می‌شود و تخمین کمتر ATC، باعث از دست رفتن سرمایه موجود می‌شود. به عنوان مثال، خاموش شدن شمال ایالت متوجه و انتاریو در سال ۲۰۰۳ به دلیل تخمین بیش از حد ATC بود. بنابراین نتایج برآورد بیشتر و یا کمتر ATC، اثرات نامطلوبی برای شبکه دارد.

روش‌های تعیین ATC به دو دسته کلی تقسیم می‌شوند: ایستا و پویا. در روشهای ایستا، تغییرات زمانی متغیرهای سیستم در نظر گرفته نمی‌شود و در روشهای پویا، از مدل‌های دینامیکی و استاتیکی سیستم قدرت، به طور همزمان استفاده می‌شود. برای هر کدام از این روش‌ها، ماشین محاسبه^۴، معیارهای توقف، مزايا، معایب و نقایص آن‌ها آورده شده است. بعضی از این ماشین‌های محاسبه عبارت‌اند از: پخش بار متوالی، پخش بار بهینه و تحلیل حساسیت. به تمام حدودی که باعث توقف افزایش توان انتقالی در هنگام تعیین ATC می‌شوند معیار توقف گفته می‌شود. بعضی از این محدودیت‌ها عبارت‌اند از: حد حرارتی خطوط، حد پایداری استاتیک، واگرایی پخش بار DC و AC و حد ولتاژ در باس، ناپایداری دینامیکی ولتاژ و ناپایداری گذرا [۱].

برای درک بهتر روشهای تعیین ATC، ابتدا در بخش دوم این مقاله، مفاهیم و تعاریف مختلف از پارامترهای وابسته به ATC به طور خلاصه آورده شده است تا با اصطلاحات تعیین ATC آشنا شوند. سپس در بخش سوم مقاله، روشهای تعیین ATC ایستا و مراجع مربوط به بهبود ATC آورده شده است. در مقاله بعدی ATC پویا بررسی می‌شود [۱].

۲- تعاریف مربوط به ATC

به طور خلاصه در این بخش، مفاهیم مرتبط با ATC آورده شده است که بهطورکلی از گزارش‌های ATC^۵ و یا NERC^۶ گرفته شده‌اند [۷-۲].

۳- قابلیت انتقال^۷

قابلیت انتقال مقدار توانی است که با حفظ محدودیت‌های شبکه، خطوط و تجهیزات موجود در شبکه از یک ناحیه به ناحیه دیگر منتقل می‌شود. قابلیت انتقال یک کمیت جهت‌دار است یعنی قابلیت انتقال از ناحیه A به ناحیه B، همیشه مساوی قابلیت انتقال از ناحیه B به A نمی‌باشد.

در سیستم باقی بماند تا در هنگام بهره‌برداری و مواجه شدن با عدم قطعیت‌های موجود در سیستم، امنیت سیستم تضمین شود. عدم قطعیت‌ها عبارت‌اند از: خطای پیش‌بینی بار، خطای توزیع بار، تغییر بارگذاری تجهیزات به علت متعادل کردن تولید و مصرف در یک ناحیه کنترلی، پیش‌بینی عدم قطعیت‌ها در تپیلوژی سیستم، تأثیر مسیرهای موازی، عکس‌عمل خطوط بر یکدیگر، تغییر در توزیع تولید، عملکرد کوتاه‌مدت اپراتورها^{۱۳}.

۵-۸-۲- حاشیه مفید طرفیت^{۱۴} (CBM)

به مقدار قابلیت انتقالی که توسط نهادهای تأمین‌کننده بار، به منظور اطمینان از دریافت توان تولیدی در شبکه بهم پیوسته، به صورت ذخیره در نظر گرفته می‌شود شاخص CBM گفته می‌شود که به صورت محلی ارزیابی می‌گردد.

۶-۸-۲- افق بهره‌برداری و برنامه‌ریزی

منظور از افق بهره‌برداری^{۱۵}، برنامه‌ریزی کوتاه‌مدت برای یک ساعت تا ۳۱ روز آینده است و منظور از افق برنامه‌ریزی^{۱۶}، برنامه‌ریزی بلندمدت برای یک تا ده سال آینده است.

۷-۸-۲- ذخیره و برنامه‌ریزی قابل قطع و غیرقابل قطع

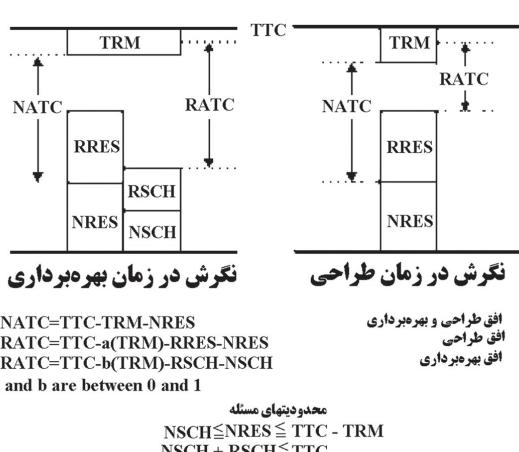
سرمیس‌های انتقال شامل ذخیره غیرقابل قطع^{۱۷} (NRES)، ذخیره قابل قطع^{۱۸} (RRES)، برنامه‌ریزی غیرقابل قطع^{۱۹} (NSCH) و برنامه‌ریزی قابل قطع^{۲۰} (RSCH) می‌باشند. به مقداری از ظرفیت موجود که برای استفاده یک ناحیه نگداشته می‌شود توان ذخیره گفته می‌شود و به مقدار توانی که از شبکه انتقال عبور خواهد کرد و با توجه به شرایط موجود در شبکه، مقدار بار شبکه و تولید هر ناحیه تعیین شود؛ توان برنامه‌ریزی شده می‌گویند.

۸-۸-۲- قابلیت انتقال در دسترس (ATC)

ATC، مقدار توان باقی‌مانده در سیستم انتقال بین دو ناحیه می‌باشد که با حفظ محدودیت‌های شبکه، خطوط و تجهیزات موجود در شبکه مبادله می‌شود. قابلیت انتقال در دسترس، از نظر ریاضی به صورت قابلیت انتقال کل، منهای حاشیه اطمینان انتقال، منهای مجموع تعهدات سیستم انتقال (که خود شامل حاشیه مفید ظرفیت نیز می‌باشد) تعريف می‌شود. در این تعريف تعهدات موجود^{۲۱} (EC) شامل همه قراردادهای بلندمدت و کوتاه‌مدت قابل قطع می‌باشد. بنابراین داریم:

$$ATC = TTC - TRM - CBM - EC \quad (2)$$

این تعريف کلی ATC می‌باشد که خود به انواع دیگری تقسیم می‌شود.

شکل ۲: خلاصه تمام مفاهیم ATC و مقایسه آن‌ها [۱]

بهره‌برداری شبکه فراهم شود.

۲-۶-۲- اصول ATC مربوط به نواحی

مسؤولیت محاسبه ATC با در نظر گرفتن همه شرایط سیستم، با فراهم‌کنندگان انتقال می‌باشد. اعضای یک ناحیه، مسؤولیت هماهنگی برای تعیین ATC و ارسال اطلاعات به شبکه را بر عهده دارند. ATC محاسبه شده باید در دسترس نواحی دیگر و مشتریان قرار گیرد.

۷-۲- فرآیند هماهنگی ATC

فرآهم‌کنندگان انتقال، ملزم به محاسبه ATC مسیرهای ارسالی، بهروزرسانی و ارسال آن‌ها برای مشتری‌ها می‌باشند. برای به روز رساندن این اطلاعات، مسیرهای ارسالی به دو دسته مسیرهای محدودیت‌دار و مسیرهای بدون محدودیت تقسیم می‌شوند. در مسیرهای محدودیت‌دار، ارسال اطلاعات به صورت ماهیانه انجام می‌شود و برای مسیرهای بدون محدودیت، ارسال ATC به صورت روزانه، روز آینده و ۶ روز بعد از آن انجام می‌شود.

۸-۲- تعریف مفاهیم مختلف ATC

۱-۸-۲- قابلیت انتقال غیر همزمان

قابلیت انتقال غیر همزمان، به قابلیت انتقال بین دو ناحیه‌ای گفته می‌شود در صورتی که بین نواحی دیگر، تبادل توان وجود نداشته باشد.

۲-۸-۲- قابلیت انتقال همزمان

قابلیت انتقال همزمان، به قابلیت انتقال بین دو ناحیه، در صورتی که بین نواحی دیگر، تبادل توان وجود نداشته باشد؛ گفته می‌شود.

۳-۸-۲- قابلیت انتقال کل^{۱۱} (TTC)

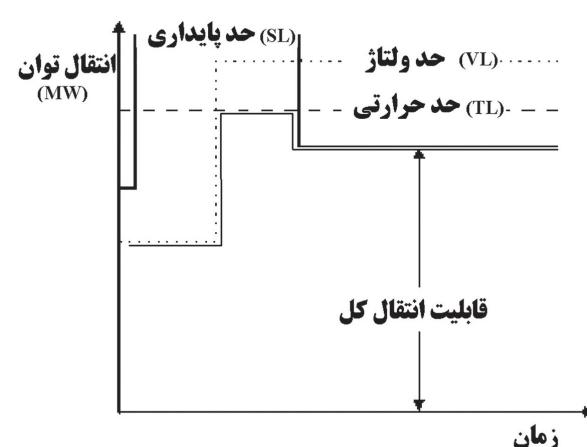
قابلیت انتقال کل، به مقدار توان الکتریکی گفته می‌شود که می‌تواند در یک مسیر خاص و شرایط زیر تعیین شود: قابلیت اطمینان بالا، حفظ شرایط بهره‌برداری عادی، امکان حذف نوسانات توان، حفظ نرخ بارگذاری همه تجهیزات، در نظر گرفتن محدودیت‌های حرارتی، محدودیت‌های ولتاژ، محدودیت‌های پایداری و محدودیت‌های ناشی از موافقتهای قراردادی.

قابلیت انتقال کل را می‌توان از رابطه زیر و شکل (۱) به دست آورد: در شکل (۱)، فقط محدودیت ولتاژ، حد حرارتی و پایداری در نظر گرفته شده است.

$$TTC = \min \{TL, VL, SL\} \quad (1)$$

۴-۸-۲- حاشیه اطمینان انتقال^{۱۲} (TRM)

HASHIYE اطمینان انتقال، مقدار قابلیت انتقالی است که همیشه باید

شکل ۱: محاسبه قابلیت انتقال کل [۱]

خطوط ۲۵ تا ۲۲۰ کیلوولت استفاده شده است. در سال ۱۹۹۸ سائر، «ارتباط بین جبران بارگذاری انتقال (TLR^{۲۷}) و ATC» را مشخص کرده [۱۰]. وقتی اطلاعات ATC غلط و یا نادرست باشد؛ اینمی سیستم کاهش می‌باید و کاربران و طراحان سیستم برای محاسبه TLR به زحمت می‌افتدند. در این مقاله علاوه بر مشخص کردن ارتباط بین TLR و ATC، روش‌های ممکن برای کاهش اثر TLR بر ATC و بهبود سودمندی سیستم انتقال ارایه شده است.

«جرای کنترل و تحقیق در پخش بار برای بهبود توانایی انتقال و استفاده از UPFC^{۲۸} برای بهبود توانایی انتقال» در سال ۱۹۹۸ توسط موریوکا [۱۴] انجام‌شده است. در این مقاله یک نمونه کوچک از UPFC برای مطالعه سیستم مدل زده شده است. ساختار کنترلی مدل، نحوه کنترل و حفاظت آن برای بهبود توانایی انتقال با شبیه‌سازی نشان داده شده است. قسمت‌های سری UPFC از سه بخش کنترل ولتاژ، کنترل امپدانس و کنترل زاویه ولتاژ تشکیل شده‌اند که در کنترل پخش بار و یا پایداری سیستم قدرت استفاده می‌شود. آزمایش‌های مختلفی برای مقایسه این کنترل کننده با وسائل کنترلی دیگر انجام‌شده و نشان داده شده است که این کنترل کننده نسبت به نوع کنترل آن، ساده‌ترین و کاربردی‌ترین کنترل کننده است.

در همین سال، راجerman و همکاران مقاله‌ای تحت عنوان «تعیین موقعیت خازن جبران‌ساز برای افزایش توانایی انتقال توان» ارایه کردهند [۱۲]. در این مقاله یک روش تحلیلی برای تشخیص موقعیت و مقدار خازن جبران‌ساز سری، برای افزایش توان در سیستم قدرت ارایه شده است. از آنجا که محدودیت انتقال توان خطوط، یکی از معیارهایی توقف در تعیین ATC می‌باشد؛ تعیین خطوط بحرانی، تعیین مقدار خازن و مکان آن برای افزایش ATC، از مهم‌ترین کارهای انجام‌شده در این مقاله می‌باشد. روش ارایه شده بر روی یک سیستم کوچک ۶ باسه و دو ژنراتور امتحان شده است.

وانگ در سال ۱۹۹۹، «چگونگی توزیع دوباره تولید برای افزایش حاشیه اینمی سیستم قدرت» را ارایه کرد [۱۳]. روش ارایه شده در این مقاله علاوه بر افزایش حاشیه اینمی سیستم قدرت، ولتاژ بس‌ها را نیز، با توزیع دوباره توان ژنراتورها بهبود می‌بخشد. روش ارایه شده بر اساس استفاده از یک بردار نرمال در محدوده فروپاشی ولتاژ و یا محدوده ولتاژ کم (LVB^{۲۹}) استوار است. این بردار به عنوان شاخصی برای تغییر توان تولیدی ژنراتورها و برای دور شدن از محدوده ولتاژ کم استفاده می‌شود. روش ارایه شده بر روی چندین سیستم آزمایش شده است. همچنین راهنمایی‌های فنی برای چگونگی استفاده از این روش در سیستم دسترسی آزاد آورده شده است.

با بهبود کارایی ادوات فاکتس، بهبود ATC با وجود ادواتی از جمله TCR^{۱۴} و TCSC^{۱۵} در سال‌های اخیر گسترش یافته است و در جدیدترین مقاله [۱۶]، از تحلیل حساسیت خطی برای تعیین ATC ایستا و از روش (MEEPSO^{۳۰}) برای تعیین بهترین مکان ادوات فاکتس برای بهبود ATC استفاده شده است. همچنین نشان داده شده است روش ارایه شده از روش‌های قبلی DCPTDF^{۳۱} و ACPTDF^{۳۲} در شبیه‌ساز PWS^{۳۳} سریع‌تر است.

در ادامه، روش‌های محاسبه ATC آورده می‌شود.

۲-۳- روش‌های محاسبه ATC

۱-۲-۳- ماشین محاسبه روش‌های ایستا

برای همه روش‌های آورده شده در این قسمت، ماشین محاسبه تعیین شده است.

۱-۱-۲-۳- پخش بار متواالی CPF

در این روش محاسبه ATC، تولید و مصرف برای هر قرارداد آنقدر

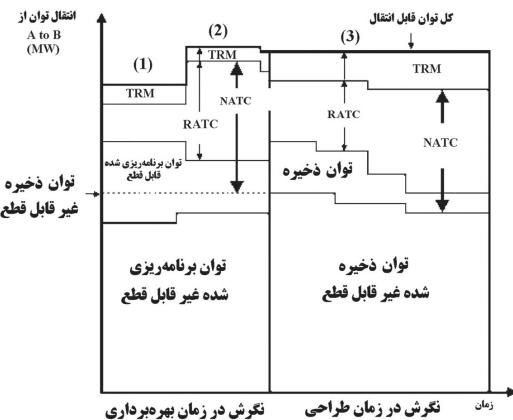
(FCITC)، قابلیت انتقالی است که می‌تواند از سیستم انتقال پیش از خط با حفظ قابلیت اطمینان شبکه عبور کند به شرطی که در مقابل آشتگی‌های موجود، بعد از قطع یکی از عناصر سیستم، پایدار بماند.

۲-۲-۸-۸-۲- قابلیت انتقال کل در نخستین پیشامد (FCTTC)، مکریزیم توانی است که بین دو ناحیه، با حفظ قابلیت اطمینان و شرایط FCITC، مبادله می‌شود و یا به توانایی انتقال کل کفته می‌شود که توان بحرانی مربوط به نخستین اتفاق از آن کاسته شده باشد [۸].

۲-۳-۸-۸-۲- قابلیت انتقال در دسترس غیرقابل قطع (NATC)، از نظر ریاضی به صورت قابلیت انتقال کل، منهای حاشیه اطمینان انتقال، منهای سرویس‌های سرویس‌های ذخیره قابل قطع (که شامل حاشیه مفید ظرفیت نیز می‌باشد) تعریف می‌شود (شکل ۲).

۲-۴-۸-۸-۲- قابلیت انتقال در دسترس قابل قطع (RATC)، از نظر ریاضی به صورت قابلیت انتقال کل، منهای حاشیه اطمینان انتقال، منهای سرویس‌های سرویس‌های ذخیره قابل قطع (که شامل حاشیه مفید ظرفیت نیز می‌باشد) و منهای سرویس‌های ذخیره غیرقابل قطع، تعریف می‌شود.

حالات مختلفی می‌تواند برای قابلیت انتقال قابل قطع و غیرقابل قطع رخ دهد که در شکل (۳)، سه حالت آن نشان داده شده است. این حالات برای یک لحظه از زمان می‌باشند. توان تعیین شده توسط برنامه‌ریزی قابل قطع، دارای بالاترین تقدم می‌باشد. این توان نباید قطع شود مگر قابلیت اطمینان سیستم تهدید شود یا سیستم در حالتی باشد که کل توان تعیین شده توسط برنامه‌ریزی قابل قطع، مقدار قابلیت انتقال را کاهش دهد. برای همه حالت‌های نشان داده شده در شکل (۳) این موضوع صادق است.

شکل ۳: حالات مختلف قابلیت انتقال قابل قطع و غیرقابل قطع [۱]

۳- روش‌های تعیین ATC ایستا

قدیمی‌ترین روش محاسبه ATC، روش ایستا می‌باشد و مهم‌ترین روش‌های محاسبه، پخش بار، پخش بار بهینه و روش‌های حساسیت (خطی‌سازی) می‌باشند. ابتدا روش‌های بهبود ATC و سپس روش‌های تعیین ATC مرور می‌شوند.

۳-۱- مراجع مربوط به بهبود ATC

در سال ۱۹۹۱، الکساندروف مقاله‌ای تحت عنوان «بهبود راندمان خطوط ۲۵ کیلوولت» ارایه داد [۹]. در این مقاله بیان شده است که حد نسبت توان انتقالی به ظرفیت خط $SIL^{۵2}$ باید کمتر یا مساوی یک باشد. برای این کار از باندل کردن خطوط و کاهش فاصله بین فازها با در نظر گرفتن قابلیت اطمینان، برای افزایش ظرفیت

باشد؛ این قابلیت انتقال، قابلیت انتقال مطلوب می‌باشد و در غیر این صورت باید مراحل قبل را برای پیشامدهایی که محدودیت ایجاد نمی‌کنند؛ ادامه داد تا قابلیت انتقال محاسبه شود. مزیت این روش، افزایش کارایی روش CPF و ارایه یک الگوریتم جدید برای تعیین ATC است می‌باشد.

همود در سال ۲۰۰۰ مقاله‌ای تحت عنوان «تعیین ATC سیستم انتقال» ارایه داد [۲۳] که در آن یک روش برای تعیین ATC بین دو ناحیه و یا چند ناحیه ارایه شده است. این روش در قالب یک نرم‌افزار تحت عنوان PROCOSE^{۷۷} بیان شده است. نرم‌افزار PROCOSE نه تنها برای محاسبه قابلیت انتقال، بلکه برای شناسایی تجهیزاتی که قابلیت انتقال را محدود می‌کنند؛ ابزاری قدرتمند است. این نرم‌افزار از پخش‌بار DC برای محاسبه نقطه کار سیستم استفاده می‌کند و در تحلیل خود، خروج واحدها، پخش‌بار اقتصادی، خروج تجهیزات و محدودیتهای سیستم را در نظر می‌گیرد. محدودیتهای شبکه که با پیش‌بینی به دست می‌آیند عبارت‌اند از: محدودیت حرارتی، محدودیت ولتاژ و محدودیتهای پایداری. در PROCOSE توجه برنامه‌ریزی واحدها، سطح‌بار، توپولوژی شبکه و محدودیتهای شبکه در نظر گرفته می‌شود.

مزیت PROCOSE برای محاسبه قابلیت انتقال این است که از روش‌های تکرار، استفاده نماید و در نتیجه سرعت آن بالا می‌باشد. عیدیانی و همکاران ابتدا پیشنهاد کردند که روش CPF با استفاده از روش حداقل پس‌ماند (GMRES^{۷۸}) بهمود یابد تا در تعیین سریع پایداری ولتاژ کمک کند [۲۴]. همچنین به جای استفاده از روش نیوتون-رافسون معمولی NR، از روش NRS (نیوتون-رافسون-سایدل) استفاده شود که روشی سریع‌تر و دقیق‌تری نسبت به NR است. نشان داده شده است که این روش برای تعیین پایداری ولتاژ و ATC ایستاداری سرعت و دقت بیشتری نسبت به روش‌های قبلی است [۲۵]. در سال ۲۰۱۱، عیدیانی و همکاران [۲۶] روش جدیدی به نام MD^{۷۹} برای تعیین پایداری ولتاژ و ATC ایستاداری دادند که در آن با سرعت و دقت کافی، فاصله بین نقطه کار تا مرز پایداری سیستم، در هنگام افزایش تولید و مصرف تخمین زده می‌شود.

در همین سال، عیدیانی [۲۷] روشی در تعیین پایداری ولتاژ ارایه داد که می‌توان این روش را برای شبکه‌های توزیع و انتقال به طور همزمان استفاده کرد. ترکیب الگوریتم‌های NRS^{۸۰}, DH^{۸۱}, CPF-GMRES^{۸۲} و حذف پارامترهای مثلثاتی در پخش‌بار و ماتریس ژاکوبین، باعث افزایش سرعت و دقت محاسبات شده است.

در سال ۲۰۱۶، نیرکشان و همکاران [۲۸] ATC ایستادار را با حضور و جایابی ادوات فاکتس محاسبه و افزایش دادند. در این مقاله از الگوریتم بهینه‌سازی گرهه^{۸۳} برای یافتن مکان بهینه ادوات فاکتس استفاده می‌کنند. بالاخره در سال ۲۰۲۰ و در مقاله [۲۹]، یک روش جدید در تعیین ارزیابی توانایی انتقال توان احتمالی (PTTC^{۸۴}) با وجود انرژی‌های تجدیدپذیر به نام (DDSPCE^{۸۵}) ارایه شده است. نشان داده شده است که روش ارایه شده می‌تواند با وجود تعداد زیادی و رویدی تصادفی همگرا شود ولی این روش هنوز مشکل افزایش ابعاد مساله را حل نکرده است.

۲-۱-۲-۳. OPF. پخش توان بهینه (بهینه‌سازی خطی و غیرخطی) برای هر قرارداد، تولید و مصرف به صورت بهینه آن قدر افزایش می‌یابند تا توان انتقالی بین دو ناحیه به بیشینه خود برسد. مراجع قدیمی این قسمت، بر پخش‌بار بهینه سیستم قدرت برای کنترل تبادل انتقال توان، توانایی بارگذاری بهینه سیستم و ارتباط بین توانایی انتقال توان و محدودیت پایداری ولتاژ و ... تأکید دارند [۳۰].

افزایش می‌یابد تا یک خط به محدودیت MVA و یا سیستم به هر حد ایستای دیگر برسد. تولید می‌تواند به نسبت اینرسی ژنراتورها افزایش یابد. استفاده از پخش‌بار و یا پخش بار متوالی برای تعیین توانایی انتقال، از قدیمی ترین روش‌های محاسبه ATC به شمار می‌آید. در مراجع قدیمی (تا سال ۱۹۷۲)، روش‌های بهمود پخش‌بار برای افزایش سرعت و دقت محاسبه توانایی انتقال استفاده شده است [۱۸-۱۷]؛ ولی تاکید بیشتر نویسنده‌گان در سال‌های بعد بر نحوه بارگذاری بوده است؛ بهطوری که بتوان بدون اینکه به محدودیتهای شبکه رسید؛ بیش ترین بارگذاری انجام شود. با اینکه این موضوع به طور مستقیم در محاسبه ATC دخالت ندارد؛ ولی روش‌های بکار رفته، بعد از آن برای محاسبه ATC استفاده شده‌اند [۱۹].

در سال ۱۹۹۲ آجاراپو [۲۰]، نخستین روش پخش بار تداومی کلاسیک را تحت عنوان «پخش بار تداومی، یک ابزار برای بررسی پایداری ولتاژ در حالت ایستا» ارایه داد. در این مقاله از روش تداومی پارامتری شده محلی^{۳۳} استفاده شده است که در ردیف روش‌های حل معادلات جبری غیرخطی قرار می‌گیرد و به روش‌های دنبال کننده مسیر^{۳۴} معروف هستند.

الیک در سال ۱۹۹۷ مقاله‌ای تحت عنوان «ATC و مقدار آن در سیستم دسترسی آزاد» ارایه کرد [۲۱]. در این مقاله از نظریه شبکه‌های غیرخطی برای تعیین شرط‌های کلیدی در محاسبه و بررسی ATC استفاده شده است. همچنین برای تعیین ATC ایستادار، سیستم‌های قدرت را به دو نوع یکنواخت^{۳۵} و غیریکنواخت^{۳۶} تقسیم کرده است. در سیستم‌های غیریکنواخت، ATC را نمی‌توان مستقل از بقیه قراردادها در سیستم محاسبه کرد. به عبارت دیگر، بین ATC یک تولیدکننده و مصرفکننده در ازای یک قرارداد خاص، از بقیه قراردادها مستقل نیست. ولی در سیستم‌های یکنواخت، وابستگی بین ATC و قراردادهای مختلف صرف نظر کردن است و معادلات آن‌ها می‌توان به راحتی به دست آورد. در این مقاله، روابط موردنیاز اثبات و تحلیل شده است و بر روی یک سیستم ۶ باسه، تفاوت تعیین بررسی ATC سیستم‌های یکنواخت و غیریکنواخت نشان داده شده است.

اجیب و همکاران در سال ۱۹۹۸ مقاله‌ای تحت عنوان «محاسبه ATC» ارایه دادند [۲۲]. در این مقاله یک برنامه کامپیوتری برای محاسبه ATC با درنظر گرفتن محدودیتهای پخش بار AC، اثر توان موهومی، حدود ولتاژ، فروپاشی ولتاژ و حد حرارتی ارایه شده است. در روش ارایه شده، برای محاسبه قابلیت انتقال، از افزایش پله‌های بار و تولید، تا حدود بیان شده در تعریف قابلیت انتقال، استفاده شده است. در این نوع CPF، برای پیدا نمودن طول گام، از شبیه منحني توابع پخش بار نسبت به پارامتر تعییر توان لاندا استفاده شده است. قابلیت انتقال به گونه‌ای تعیین شده است که امنیت سیستم با پیشامدهای ممکن در آن تضمین شود. در این مقاله دو روش به نام‌های سری و موازی برای تعیین قابلیت انتقال و بررسی پیشامدهای سیستم ارایه شده است که در روش سری، برای تک‌تک پیشامدها، CPF به صورت جداگانه انجام می‌شود و برای هر پیشامد ممکن سیستم، قابلیت انتقال تعیین می‌شود. کمترین قابلیت انتقال به عنوان قابلیت انتقال سیستم معرفی می‌شود. در روش موازی بر عکس روش سری، با افزایش یک گام در تولید و مصرف، تمام پیشامدها برای نقطه کار جدید بررسی می‌شوند. این افزایش تولید و مصرف آن قدر ادامه می‌یابد تا یکی از پیشامدها به محدودیت برسد. در این مرحله، توان انتقالی همه پیشامدها مقایسه می‌شوند. اگر قابلیت انتقال در پیشامد محدود کننده، از توان انتقالی در پیشامدهای دیگر کمتر

و در بقیه روش‌ها با تقریب به عنوان حد مگاوات استفاده می‌شود؛ در نظر گرفتن توان موهومی در مقاله جدید، دقت محاسبه ATC را بالا برده است. چرا که در روش‌های قبلی در هنگام تعیین ATC، اثر ولتاژ پاس‌ها و توان موهومی خطوط در نظر گرفته نمی‌شود و ATC چنان محاسبه می‌شود که توان حقیقی خطوط به حد حرارتی MVA برسد. در این مقاله بر روی دو سیستم کوچک ۳ و ۷ باسه و لی با اطلاعات کامل، نشان داده شده است که دقت این روش از روش‌هایی که توان موهومی را در نظر نمی‌گیرند، بیشتر است. این نویسنده روش فوق را برای یک سیستم بزرگ در سال ۲۰۰۳ دوباره امتحان کرده است [۳۶].

مراجع دیگر مورد بررسی در این قسمت، مقاله «توانایی انتقال min_{max} ، یک مفهوم جدید» است که توسط گان در سال ۲۰۰۱ ارایه شده است [۳۷]. در این مقاله یک مفهوم جدید و یک الگوریتم برای توeganایی انتقال ارایه شده است. الگوریتم ارایه شده بر اساس جستجوی میانه استوار است و با الگوریتم شاخه و کران^{۴۴} که روش استاندارد در حل مساله min_{max} است؛ مقایسه شده است و نشان داده شده است که الگوریتم جدید جستجوی میانه، ساده‌تر و مؤثر است. این مساله بر روی سیستم IEEE ۱۱۸ باس امتحان شده است. به نظر نویسندهان، اگر توeganایی انتقال در یک محدوده مثل $[P_{\text{min}_{\text{max}}}, P_{\text{max}}]$ مشخص شود؛ بهتر از مشخص کردن آن با یک عدد مثل P_{max} است.

حد پایین این فاصله را توeganایی انتقال min_{max} تعریف می‌کند. مقاله «محاسبه ATC با محدودیت‌های حالت پایدار با استفاده از تجزیه انحنا^{۴۵}» در سال ۲۰۰۳ ارایه شده است [۳۸]. در این مقاله با استفاده از الگوریتم قدیمی تجزیه انحنا، روشی برای تعیین TTC ارایه شده است. روش ارایه شده دارای دقت به نسبت خوبی است و بر روی سیستم‌های ۴ و ۳۰ باسه IEEE امتحان شده است.

در مقاله [۳۹] نشان داده شده است که محاسبه ATC با توجه به ناهمواری در محدودیت‌های پایداری سیگنال کوچک ATC^{۴۶}-SSSC، محاسبه ATC ایستا با روش‌های برنامه‌ریزی غیرخطی بسیار دشوار است. از این‌رو در این مقاله از یک روش برنامه‌نویسی درجه دوم به همراه نمونه‌گیری شبیه تطبیقی (AGS^{۴۷}) استفاده کرده است. نشان داده شده است این روش از تمام روش‌های تکراری دیگر سریع‌تر عمل می‌کند.

اتفاقی که در سال‌های اخیر افتاده است تغییر روند محاسبه پخش سار بهینه معمولی با تکنیک‌های هوش مصنوعی^{۴۸} (AI) است [۴۰]. روش‌های AI برای جلوگیری از گیرافتدن در یک راه حل بهینه محلی، مخصوصاً برای سیستم‌های بسیار غیرخطی استفاده می‌شود. بعضی از روش‌های مختلف AI در تعیین ATC عبارت اند از: شبکه عصبی مصنوعی (ANN)، الگوریتم ژنتیک (GA)، الگوریتم زنبور عسل (BA)، بهینه‌سازی ازدحام ذرات (PSO) و برنامه‌ریزی تکاملی (EP)، گرگ خاکستری (GWO^{۴۹}) و الگوریتم جستجوی فاخته (CSA^{۵۰}). مقاله تعیین ATC برای بازار برق با استفاده از الگوریتم جستجوی فاخته در سال ۲۰۲۰ ارایه شد [۴۱]. در این مقاله نشان داده شده است که این روش، از روش‌های تکراری GWO و PSO برای تعیین ATC مناسب‌تر است. در جدیدترین مقاله [۴۲] نیز با کمک شبکه عصبی، ATC ایستا در زمان واقعی محاسبه شده است و برای این کار از اطلاعات برخط PMU استفاده می‌کند و ثابت کرده است این روش برای تخمین ATC ایستا بسیار مناسب است.

با آنکه روش‌های AI بسیار سریع هستند و عموماً پاسخ بهینه کلی را پیدا می‌کنند ولی این روش‌ها، مشکل بزرگ شدن مسئله و مشکل انتخاب روش مناسب آموزش را دارند همچنین به اطلاعات زیادی

در سال‌های اخیر، بر روی محاسبه مستقیم ATC تأکید شده است. «پیشنهادی برای محاسبه حاشیه اطمینان انتقال (TRM) در ATC»، ارایه شده در سال ۱۹۹۸ توسط سائز [۳۱]، یکی از این مقاله‌ها است. از آنجا که در زمان ارایه مقاله، نظریه‌های توسعه‌یافته برای محاسبه TRM در ATC خیلی کم بوده است؛ چندین روش مختلف برای محاسبه TRM پیشنهاد و ارزیابی شده است. این محاسبات بر اساس یک برنامه OPF انجام شده است. نویسنده مقاله، TRM را مقدار عدم قطعیت در شرایط کاری استفاده شده در تعیین TTC می‌داند که این عدم قطعیت‌ها ممکن است به دلیل وجود عدم قطعیت در پارامترها مانند امپدانس خطوط، خطای پیش‌بینی بار و یا اطلاعات پاس‌ها به وجود آمده باشد.

در همین سال، ملیاپالاس [۳۲] مقاله «تخمین احتمالی توeganایی انتقال در بک محیط خصوصی شده» را ارایه داد که یک روش احتمالی برای محاسبه ATC می‌باشد. در این مقاله، تمام نواحی به سه گروه تقسیم شده‌اند: (الف) ناحیه مورد مطالعه، (ب) نواحی شرکت‌کننده در انتقال توان و (ج) نواحی خارجی که هیچ‌گونه فرآرداد مستقیم یا غیرمستقیمی با ناحیه مورد مطالعه ندارند. همچنین رتبه‌بندی پیشامدها را بر اساس استفاده از یک OPF انجام داده و توزیع احتمالی توeganایی انتقال همزمان را بر اساس مدل مارکو محاسبه کرده است؛ که نقطه قوت این مقاله به شمار می‌آید. روش ارایه شده بر روی شبکه IEEE ۲۴ و همچنین یک سیستم واقعی دارای ۲۱۸۲ باس و ۸ ناحیه، امتحان شده و نتایج قابل قبولی گرفته شده است.

«محاسبه ATC در سیستم قدرت خصوصی شده» ارایه شده در سال ۱۹۹۸ توسط شبان [۳۳]، یکی دیگر از این نوع مراجع است. در این مقاله، TTC با استفاده از یک نوع OPF محاسبه می‌شود. هدف در پخش بار بهینه، بیشینه کردن مجموع تولید فرستاده شده و بار دریافت شده در پاس‌های مشخص می‌باشد. همچنین محدودیت‌هایی از جمله پخش بار AC و حدود بهره‌برداری از سیستم در آن گنجانده شده است. در روش بهینه‌سازی این مرجع، از برنامه‌نویسی درجه دو بی‌در بی استفاده شده است. روش ارایه شده بر روی سیستم ۳۰ باس IEEE امتحان شده است. نتایج کامپیوتری نشان می‌دهد که روش ارایه شده بسیار مؤثر بوده و همگرایی خوبی دارد.

در سال ۱۹۹۹، گراوینر و همکاران مقاله‌ای ارایه دادند که در آن بر محاسبه ATC و اجزای تأثیرگذار بر آن سایه بیشینه کردن توان انتقالی به وسیله برنامه‌ریزی غیرخطی - تأکید شده است [۳۴]. در این روش برای محاسبه قابلیت انتقال از افزایش پله‌ای بار و تولید، تا رسیدن به حدود بیان شده در تعریف قابلیت انتقال استفاده شده است. در این مقاله برای محاسبه قابلیت انتقال، فقط محدودیت‌های حرارتی خطوط و افت ولتاژها در نظر گرفته شده است. ابتدا تولید و مصرف به صورت پله‌ای در دو ناحیه افزایش می‌یابد تا وقتی که توان انتقالی خطوط به حد حرارتی برسد. پس از تعیین قابلیت انتقال با توجه به محدودیت‌های حرارتی، محدودیت‌های ولتاژ بررسی می‌شود. در صورتی که قابلیت انتقال به دست آمده باعث تجاوز ولتاژ از حد تعیین شده نشود؛ این مقدار قابلیت انتقال، قابلیت انتقال دلخواه است. اما اگر قابلیت انتقال به دست آمده باعث افزایش ولتاژ از حد تعیین شده شود؛ این مقدار قابلیت انتقال باید کاهش داده شود تا محدودیت‌های ولتاژ برآورده شود.

در سال ۱۹۹۹، سائز مقاله‌ای ارایه داد که در آن ATC با در نظر گرفتن توان موهومی محاسبه می‌شود [۳۵]. در این مرجع، رابطه بین توان موهومی و انتقال توان سیستم خطی شده آورده شده است. از آنجا که حدود حرارتی خط انتقال به صورت ولت-آمپر بیان شده

برای آموزش نیاز دارند.

۳-۲-۳- تحلیل حساسیت، خطی‌سازی، پخش بار DC

تمام مراجعی که در این قسمت گردآوری شده‌اند از خطی‌سازی مدل در مساله محاسبه ATC استفاده کرده‌اند. در مراجع قدیمی (تا سال ۱۹۹۶) که هنوز مفهوم ATC مورد توجه مستقیم قرار نگرفته بود؛ مقاله‌ها بر روی توانایی تبادل انتقال توان، تبادل توان بهینه، حداکثر بارگذاری و ... با استفاده از تحلیل حساسیت تأکید داشته‌اند [۴۳]. در بین این مقاله‌های قدیمی، مرجع [۴۴] کاربرد پیشتری پیدا کرده‌اند. این دو مرجع، روش‌های تحلیل حساسیت Q-V و تحلیل مدار Q-V را توصیف کرده‌اند. این دو روش برای تحلیل پایداری ولتاژ سیستم‌ها بکار گرفته می‌شوند. مزایای این روش‌ها این است که ناحیه‌ای را که به صورت بالقوه مشکل پایداری دارد، مشخص می‌کند و روش تحلیل مدار این مزیت دارد که اطلاعاتی را در خصوص چگونگی نایابی‌داری به دست می‌دهد.

اولین مقاله در زمینه ATC که از تحلیل حساسیت استفاده می‌کند؛ مقاله آقای گرین و همکاران است که در سال ۱۹۹۷ ارایه شده است [۴۵]. همین روش برای یک سیستم واقعی ۳۳۵۷ باس، دوباره در سال ۱۹۹۹ امتحان شده است [۴۶]. در این مقاله جدید، یک رابطه کارآمد محاسباتی، برای تعیین حساسیت درجه اول توانایی انتقال، نسبت به تغییرات تمام پارامترها، ارایه شده است. روش ارایه شده از پخش بار DC استفاده می‌کند. نشان داده شده است که روش فوق سرعت بیشتر و دقت بهتری نسبت به روش‌های قبلی دارد.

گراونر در سال ۱۹۹۹ مقاله‌ای تحت عنوان «توانایی انتقال قابل دسترس و حساسیت درجه اول» [۴۷] که در این مقاله، اثرات درجه اول تعییرات متغیرهای شبکه در محاسبه ATC شناسایی شده‌اند. همچنین با درنظر گرفتن حدود ولتاژ و حدود حرارتی، از پخش بار خطی و غیرخطی استفاده شده است و مهم‌ترین قسمت مقاله، درنظر گرفتن عدم قطعیت‌هایی مانند خطای پیش‌بینی بار و خطای اطلاعات در محاسبه ATC می‌باشد. همچنین در این مقاله، مفاهیم مختلف ATC به طور خلاصه تعریف شده‌اند و یک الگوریتم کلی برای چگونگی جستجوی جواب در پخش بار تداومی ارایه شده است. از آنجا که پیش‌بینی بار از مهم‌ترین عدم قطعیت‌های سیستم انتقال توان همزمان، بررسی شده است. الگوریتم‌های ارایه شده برای شبکه PJM امتحان شده و نشان داده شده است که خطای روش ارایه شده کمتر از ۱۰٪ است.

در سال ۲۰۰۰، اجیب و همکاران مقاله‌ای تحت عنوان «محاسبه سریع ATC خطی» [۴۸] که در آن از پخش بار خطی استفاده شده و با درنظر گرفتن حد حرارتی خطوط و تعداد زیادی از پیش‌امدها، ATC محاسبه شده است. این روش به «روش حساسیت شبکه» مشهور است. در این مقاله، به کمک یک مثال، اثرات فیزیکی انتقال توان بر روی شبکه بررسی شده است. این روش از ابتدایی ترین روش‌های محاسبه قابلیت انتقال می‌باشد و برای محاسبه آن فقط محدودیت‌های حرارتی خطوط انتقال را در نظر می‌گیرد. ولی چون از روش‌های تکراری استفاده نمی‌کند، دارای سرعت بالایی می‌باشد. در این مقاله عبارت‌های زیر تعریف شده و رابطه ریاضی برای آن‌ها مشخص شده است؛ ضرایب توزیع وقفه‌های خطوط^{۵۲}، ضرایب توزیع انتقال توان^{۵۳} و ضرایب توزیع وقفه‌های ثرثارتور^{۵۴}. روش ارایه شده برای سیستم‌های متراکم، که در آن‌ها مصرف‌کننده‌ها و تولیدکننده‌ها به کمک خطوط انتقال به شدت به هم گره خورده‌اند؛ استفاده می‌شود. در چنین شبکه‌هایی، مسیرهای بحرانی انتقال برای یک انتقال خاص

قابل تعیین نمی‌باشد و این مسیرها وابستگی شدیدی به شرایط موجود در زمان برنامه‌ریزی انتقال دارند. عیب عمله این روش در این است که محدودیت‌های در نظر گرفته شده در این روش، بسیار کم است و با جواب‌های به دست آمده، با در نظر گرفتن محدودیت‌های بیشتر (استاتیکی و دینامیکی) فاصله دارد.

در سال ۲۰۰۰، زیاو و سونگ مقاله‌ای تحت عنوان «ازرسیابی ATC به وسیله برنامه‌نویسی تصادفی» [۴۹] ارایه داده‌اند که در آن با مدل تصادفی، عدم قطعیت‌های بار، ژنراتور و خط مشخص شده و ATC محاسبه شده است. روش ارایه شده ترکیبی از دو روش (SPR)^{۵۵} و CCP^{۵۶} می‌باشد که شامل متغیرهای گسته و متغیرهای پیوسته است. روش ارایه شده بر روی یک سیستم ۲۹ باس و ۶۹ خط امتحان شده است و نشان داده شده است که با وجود عدم قطعیت‌های زیادی که در سیستم وجود دارد؛ روش ارایه شده، جواب قابل قبولی ارایه می‌دهد.

دای و همکاران [۵۰] با استفاده از الگوریتم نقطه درونی^{۵۷}، بیشترین توانایی بارگذاری سیستم را محاسبه کرده‌اند. در این مقاله علاوه بر تعریف بیشترین توانایی بارگذاری بر اساس منطقه، روشنی ارایه شده است که برای انواع مساله تعیین بیشترین توانایی بارگذاری کاربرد دارد. روش ارایه شده برای سیستم IEEE ۶۰ باس امتحان شده است. در این مقاله روابط بیشترین توانایی بارگذاری توسعه داده شده تا برای محاسبه ATC بکار رود. این کار با آزاد گذاشتن تولید در باس منبع و مصرف در باس بار و تثبیت کردن بقیه تولیدات و مصارف، انجام شده است. سپس با استفاده از روش برنامه‌ریزی نقطه درونی، مساله بهینه‌سازی بیشترین توانایی بارگذاری حل شده است. از آنجا که روش نقطه درونی در برنامه‌ریزی خطی، روشنی جدید و سریع می‌باشد؛ سرعت روش ارایه شده در این مقاله بسیار خوب است.

در سال ۲۰۰۶، نشان داده شد که به دلیل پیچیدگی و وقت گیر بودن پخش بار AC، بهتر است از پخش بار DC استفاده شود. در این مرجع از تلفات و توان موهومی صرف‌نظر شده و معادله خطی زیر را برای کل سیستم استفاده می‌کند:

$$\Delta P_i = \sum_{j=1}^n B_{ij} (\theta_i - \theta_j)$$

که P_i توان تولیدی در باس i م، B_{ij} سوپریانس بین باس i و j و θ_i اختلاف زاویه بین ولتاژ باس i و j است. در سال ۲۰۱۱، آقای کوک و همکاران [۵۲] پیشنهاد استفاده از یک روش فازوری خطی را برای جبران مشکلات پخش بار DC، در مقابل پخش بار AC دادند در این روش، از توان اکتیو و راکتیو به صورت همزنمان استفاده می‌شود.

در سال‌های اخیر به دلیل افزایش عدم قطعیت در تولید به خاطر افزایش تولید بادی، افزایش تعداد خودروهای برقی، و در کل افزایش تعداد منابع تجدیدپذیر هم در سطح انتقال و هم در سطح توزیع، عدم قطعیت در تمام پارامترهای الکتریکی سیستم قدرت بسیار نمایان شده است. در مراجع جدید [۵۳-۵۵] از روش مونت کارلو و یک روش جایگزین تقریب درجه پایین (LRA^{۵۹}) برای کاهش محاسبات استفاده شده است. با روش LRA، عدم قطعیت در تولید بادی، بار و خروج تجهیزات به راحتی مدل می‌شود. اثربخشی این روش بر روی شبکه ۱۱۸ باس IEEE تأیید شده است.

۳-۲-۳- معیارهای توقف ایستا

در این قسمت معیارهایی آورده شده است که باعث توقف الگوریتم افزایش انتقال توان می‌شود:

۳-۲-۲-۱- محدودیت‌های انتقال توان از خطوط مانند حد حرارتی و حد پایداری استا

ساده‌ترین و پرکاربردترین محدودیت در انتقال توان، محدودیت حرارتی خط و حد پایداری استاتیک می‌باشد. از این دو حد، آنکه کمتر باشد به عنوان محدودیت اصلی استفاده می‌شود.

۳-۲-۲-۲- واگرایی پخش بار DC

پخش بار DC ساده‌ترین نوع پخش بار می‌باشد و وقتی استفاده می‌شود که بخواهیم با سرعت زیاد، جواب تقریبی برای پخش بار داشته باشیم.

۳-۲-۲-۳- واگرایی پخش بار AC (از جمله فروباشی ولتاژ)

پخش بار DC دارای دقت کافی برای حل دقیق مساله پخش بار نمی‌باشد. اگر در محاسبات انتقال توان بخواهیم از دقت بیشتری در محدودیت پخش بار استفاده کنیم؛ می‌توان از انواع مختلف پخش بار (نیوتون رافسون، جداشده و جداشده سریع) استفاده کرد.

۴-۲-۲-۳- حدود ولتاژ در هر باس

اگر تغییرات ولتاژ در محاسبه انتقال توان در نظر گرفته شود؛ ابتدایی ترین حد ولتاژ، حد ولتاژ باس است؛ بطوریکه هر باس از مقدار نامی خود نباید بیشتر از ۵ درصد تغییرات داشته باشد.

۳-۲-۳- مزایا

با آنکه هر روش و هر مقاله‌ای مزایای مربوط به خود را دارد ولی در اینجا، مزایای مشترک روش‌های استا آورده شده است و عموماً با روش‌های دینامیکی که در مقاله بعدی آورده می‌شود مقایسه شده‌اند.

۳-۲-۴- سادگی مساله

عدم استفاده از معادلات دیفرانسیل در روش‌های استا باعث شده است که قیودی مانند پایداری گذرا و پایداری دینامیکی ولتاژ در نظر گرفته نشوند و لذا در این روش‌ها، مساله محاسبه ATC ساده و زمان لازم برای محاسبه آن کم شده است.

۳-۲-۴- واضح بودن

به همان دلایل فوق، مساله ATC استا علاوه بر سادگی، واضح نیز شده است؛ به این معنی که مهندسان، بر روی مساله تسلط بیشتری دارند و امکان دنبال کردن حل مساله و تغییر در مساله برای بهتر شدن جواب، وجود دارد.

۳-۲-۴- انعطاف‌پذیری

روش‌های استا انعطاف‌پذیری بیشتری نسبت به روش‌های دینامیکی در هنگام تغییر سیستم دارند.

۴-۲-۴- سرعت

به همان دلایل فوق، روش‌های استا سرعت بیشتری نسبت به روش‌های دینامیکی برای رسیدن به جواب دارند.

۴-۲-۵- معایب و نقایص

در این قسمت نیز مهم‌ترین معایب و نقایص مشترک روش‌های استا آورده شده است.

۴-۲-۶- جواب‌های غیردقیق

به دلیل در نظر نگرفتن حدود دینامیکی برای تعیین ATC، جواب‌های به دست آمده از روش‌های استا، همیشه غیر دقیق و خوش‌بینانه می‌باشند (نسبت به روش‌های پویا). به عبارت دیگر اگر در روش استا، ATC در یک سیستم P به دست بیاید حتماً به روش پویا، جواب ATC کمتر از P خواهد بود چرا که حدود بیشتری را در نظر می‌گیرد. همچنین به دلیل ساختار غیرخطی سیستم قدرت، امکان جواب نداشتن بعضی از روش‌های استا، برای برخی از سیستم‌ها وجود دارد.

۴- نتجه

در روش‌های تعیین ATC استا، از فرضیات ساده کننده‌ای برای افزایش

- energy information and communication (ICCPPEIC), pp. 375-380, 2018.
- [16] Divya Gupta, Sanjay Kumar Jain, "Available Transfer Capability Enhancement by FACTS Devices Using Metaheuristic Evolutionary Particle Swarm Optimization (MEEPSO) Technique", Energies, 14, 869, DOI: 10.3390/en14040869, 2021.
- [17] Britton, Jay, "Newton's Method Load Flow, Improved Area Interchange Control", IEEE Transactions on Power and Apparatus Systems, T-PAS-69, pp. 1577-1581, Oct. 1969.
- [18] Landgren, G.L.; Terhune, H.L.; Angel, R.K., "Transmission Interchange Capability Analysis by Computer", IEEE Transactions on Power Apparatus and Sys., Vol. PAS-91, No. 6, pp. 2405-2414, Nov/Dec 1972.
- [19] Galiana, F.D., "Limitations on Power and Voltage Variables Imposed By Network Structure", IEEE Transactions on Power and Apparatus System, Vol. PAS-95, pp. 1016-1022, Jul/Aug. 1976.
- [20] Ajjarapu, V.; Lee, B., "Bibliography on Voltage Stability", IEEE Transactions on Power System, Vol. 13, No. 1, pp.115-125, Feb. 1998.
- [21] Ilic, M.D.; Yoon, Y.T.; Zobian, A., "Available Transmission Capacity (ATC) and its Value under Open Access", IEEE Transactions on Power Systems, VOL.12, pp.636-645, May 1997.
- [22] Ejebi, G.C.; Tong, J.; Frame, J.; Wang, X.; Tinney, W.F., "Available Transfer Capability Calculations", Preprint Order Number: PE-321-PWRS-0-10-1997, Discussion Deadline: March 1998.
- [23] Hamoud, G., "Assessment of Available Transfer Capability of Transmission Systems", Preprint Order Number: PE-002PRS (09-99), Discussion Deadline: February 2000.
- [24] Eidiani, Mostafa, "Assessment of voltage stability with NEW NRS", 2nd IEEE International Conference on Power and Energy (PECon 08), Dec. 1-3, Johor Bahru, Malaysia, pp. 494-496, 2008. DOI: 10.1109/PECON4762525 .2008 ..
- [25] Eidiani, Mostafa, "Exact and Efficient Approach in Static Assessment of Available Transfer Capability (ATC)", IEEE International Conference on Power and Energy (PECon2010), Nov 18-Dec 1, 2010, , pp. 189- 194, Kuala Lumpur, Malaysia. 2010.
- [26] Eidiani, Mostafa, "Minimum Distance, a Quick and Simple Method of Determining the Static ATC", Journal of Electrical Engineering: Volume 11, Edition: 2, paper 16, pp. 95-101, 2011.
- [27] Eidiani, Mostafa, "A Reliable and efficient method for assessing voltage stability in transmission and distribution networks", International Journal of Electrical Power and Energy Systems, Vol.33, Issue 3, pp. 453-456, March 2011.
- [28] Nireekshana, T, Rao, GK, Raju, SS. "Available transfer capability enhancement with FACTS using cat swarm optimization", Ain Shams Eng J. 7(1): 159 □ 167, 2016.
- [29] Xiaoting Wang, Xiaozhe Wang, Hao Sheng, Xi Lin, "A Data-Driven Sparse Polynomial Chaos Expansion Method to Assess Probabilistic Total Transfer Capability for Power Systems with Renewables", IEEE Transactions on Power Systems, Early Access, DOI: 10.1109/TPWRS.2020.3034520, 28 October 2020.
- [30] Dobson, I.; Lu, L., "Computing an Optimum Direction in Control Space to Avoid Saddle Node Bifurcation and Voltage Collapse in Electric Power Systems", IEEE Transactions on Automatic Control, Vol. 37, pp.1616-1620, No. 10, October 1992.
- [31] Sauer, P. W., "Alternatives for Calculating Transmission Reliability Margin (TRM) in Available Transfer Capability (ATC) ",Proceeding of the Thirty-First Annual (1998) Hawaii International Conference on System Sciences ,Vol III ,Kona ,Hawaii ,January ,6-9 p.89. 1998
- [32] Meliopoulos ,A.P.S ;Kang ,S.W ;Cokkinides ,G „,Probabilistic Transfer Capability Assessment in a Deregulated Environment", Proceedings of the 33rd Hawaii International Conference on System Sciences Copyright (c) 1998 Institute of Electrical and Electronics Engineers.
- [33] Shaaban, M.; Ni, Y.; Felix, F.Wu., "Transfer Capability Computations in Deregulated Power Systems", Proceedings of the 33rd Hawaii International Conference on System Sciences Copyright (c) 1998 Institute of Electrical and Electronics Engineers.
- [34] Gravener, M.H., Nwankpa, C.; Yeoh, T.S., "ATC Computational Issues", Proceeding of the 32nd Hawaii International Conference on System Science, 1999.
- [35] Grijalva, S.; Sauer, P.W., "Reactive Power Considerations in Linear ATC Computation" ,Proceedings of the 33rd Hawaii Interna-
- 48 Artificial Intelligence techniques
 49 Grey Wolf Optimizer
 50 Cuckoo Search Algorithm
 51 Network Sensitivity Method
 52 Branch Outage Distribution Factor
 53 Power Transfer Distribution Factor
 54 Generator Outage Distribution Factor
 55 Stochastic
 56 Stochastic Programming With Recourse
 57 Chance Constrained Programming
 58 Interior Point
 59 canonical Low-Rank Approximation

مراجع

- [1] Olatunji Obalouw Mohammed, Mohd Wazir Mustafa, Daw Saleh Sasi Mohammed, Abdulrahman Okino Otuoze, «Available transfer capability calculation methods: A comprehensive review», International Transactions on Electrical Energy Systems, pp: 1-24, Feb. 2019.
- [2] ATCWG Report to the Engineering Committee on Regional Compliance with NERC's 1996 Available Transfer Capability Definitions and Determination Report.
- [3] Available Transfer Capability Definitions and Determination, A Framework for Determining Available Transfer Capabilities of the Interconnected Transmission Networks for a Commercially Viable Electricity Market, June 1996."ftp:// ftp. nerc. com/ pub /sys /all_updl/ docs /pubs/ atcfinal. pdf"
- [4] Summary results ,by Region ,of a recent transmission reliability margin (TRM) (and capacity benefit margin) CBM (survey conducted by the ATCWG, "ftp://ftp. nerc.com/pub/sys/all_updl/ac/atcwg/ svysrslt.pdf", 1999.
- [5] Thomas, B.; Dobson, I.; Alvarado, F.; DeMarco, C.; Rajaraman, R.; Greene, S., "Limitations and Interactions of Bulk Power Transfers in Large Scale Electric Power Systems", 1998 http://www.pserc.wisc.edu/index_research.html
- [6] Transmission Transfer Capability Task Force, "Transmission Transfer Capability", North American Electric Reliability Council, Princeton, NJ, May 1995.
- [7] Transmission Transfer Capability, A Reference Document for Calculating and Reporting the Electric Power Transfer Capability of Interconnected Systems, North American Electric Reliability Council, May 1995.
- [8] Eidiani, M., Shanechi, M.H.M. and Vaahedi, E., "Fast and Accurate Method for computing FCTTC (First Contingency Total Transfer Capability)", PowerCon 2002, IEEE-PES/CSEE, Int. Conference on Power System Technology, pp. 1213-1217, Oct. 13-17, Kunming, China, 2002.
- [9] Alexandrov, G.N.; Podporikyn, G.V., "Improvement of the Efficiency of 35 to 220 kV lines", IEE AC and DC Power Transmission, pp. 226-231, 1991.
- [10] Grijalva, S.; Sauer, P.W., "Transmission Loading Relief (TLR) and Hour-Ahead ATC", Proceedings of the33rd Hawaii International Conference on System Sciences Copyright (c) IEEE, 1998.
- [11] Morioka, Y.; Kato, M.; Mishima, Y.; Nakachi, Y.; Asada, M.; Tokuhara, K., "Implementation of Unified Power Flow Controller and Verification for Transmission Capability Improvement", Preprint Order Number: PE-077-PWRS-0-05-1998, Discussion Deadline: October 1998.
- [12] Rajaraman, R.; Alvarado, F.; Mainiaci, A.; Camfield, R.; Jalali, S., "Determination of Location and Amount of Series Compensation to Increase Power Transfer Capability", IEEE Transactions On Power Systems, Vol. 13, No. 2, pp. 294-300, May 1998.
- [13] Wang, R.; Lasseter, R., "Redispatching Generation to Increase Power System Security Margin and Support Low Voltage Bus", Preprint Order Number: PE-017-PRS (12-99), Discussion Deadline: March 2000.
- [14] Rushitkumar K. Bhatt, Jigar. S. Sarda, "Available Transfer Capability (ATC) Enhancement of Transmission Line Using TCSC FACTS Controller", International Journal of Engineering Research & Technology (IJERT), Vol. 6 Issue 04, pp:529-534, April-2017.
- [15] Manjula S. Sureban, S.G.Ankaliki, "Enhancement of Available Transfer Capability of Transmission Lines using Thyristor Controlled Reactor", International Conference on Coputation of power,

ادامه در صفحه ۶۹ <<

- tional Conference on System Sciences Copyright (c) IEEE, 1998.
- [36] Zantiago, G., Sauer, P.W., Weber, D., "Enhancement of Linear ATC Calculations by the Incorporation of Reactive Power Flows", IEEE Transactions on Power Systems, Vol. 18, No. 2, pp. 619-623, May 2003.
- [37] Gan, D.; Luo, X.; Bourcier, D.V.; Thomas, R.J., "Min-max Transfer Capability: A New Concept", Proc. Of the 34th Hawaii International Conference on System Sciences, 2001.
- [38] Zan Y., Shaaban, M., Li, M., Liu, H., Ni, Y., Wu, F., "ATC Calculation with Steady-State Security Constraints Using Benders Decomposition", IEE Proceedings Generation and Transmission Distribution, Vol. 150, No. 5, pp. 611-615, Sep. 2003.
- [39] Peijie Li, Ling Zhu, Xiaoqing Bai, Hua Wei, "Available Transfer Capability Calculation Constrained with Small-Signal Stability Based on Adaptive Gradient Sampling", Advanced Control and Optimization for Complex Energy Systems, doi.org/10.1155/2020/3912717 .2020
- [40] Sayah ,S ,Hamouda ,A".Optimal power flow solution of integrated AC-DC power system using enhanced differential evolution algorithm", International Transactions on Electrical Energy Systems, p. e2737, 2018.
- [41] T. L. Duong, T. T. Nguyen, N. A. Nguyen, T. Kang, "Available Transfer Capability Determination for the Electricity Market using Cuckoo Search Algorithm", Engineering, Technology & Applied Science Research, Vol.10, pp: 5340-5345, doi.org/10.48084/ etasr.3338, 2020.
- [42] Devesh Shukla, S.P. Singh, "Real-time estimation of ATC using PMU data and ANN", Vol. 14, Iss.17, pp: 3604 – 3616, DOI: 10.1049/iet-gtd.2019.1260, 2020.
- [43] Available Transfer Capability Definitions and Determination, A Framework for Determining Available Transfer Capabilities of the Interconnected Transmission Networks for a Commercially Viable Electricity Market, June 1996. "ftp:// ftp. nerc. com/pub/sys / all_updl /docs /pubs /atcfinal .pdf"
- [44] Gao, B., Morison, G.K., Kundur, P., "Voltage Stability Evaluation Using Modal Analysis", IEEE Transactions, Vol. PWRS-7, No. 4, pp. 1529-1542, Nov. 1992.
- [45] Greene, S.; Dobson, I.; Alvarado, F.L.; Sauer, P.W., "Initial Concepts for Applying Sensitivity to Transfer Capability", NSF Workshop on ATC, Urbana IL, USA, June 1997.
- [46] Greene, S.; Dobson, I.; Alvarado, F.L., "Sensitivity of Transfer Capability Margins with a Fast Formula", Preprint Dec. 1999, Submitted to IEEE Transactions On Power System.
- [47] Gravener, M.; Nwankpa, C.O., "Available Transfer Capability And First Order Sensitivity", IEEE Transactions On Power Systems, Vol. 14, No. 2, pp. 512-518, May 1999.
- [48] Ejebu, G.C.; Waight, J.G.; Santos-Nieto, M.; Tinny, W.F., "Fast Calculation of Linear ATC", IEEE Transactions On Power Systems, Vol. 15, No. 3, pp. 1112-1116, Aug. 2000.
- [49] Xiao, Y.; Song, Y.H., "ATC Evaluation by Stochastic programming", IEEE Power Engineering Review, pp. 50-52, Sep. 2000.
- [50] Dai, Y.; McCalley, J.D.; Vitthal, V., "Simplification, Expansion and Enhancement of Direct Interior Point Algorithm for Power System Maximum Loadability", IEEE Transactions On Power Systems, Vol. 15, No. 3, pp. 1014-1021, Aug. 2000.
- [51] Van Hertem, D., Verboomen, J., Purchala, K., Belmans, R., Kling, W., "Usefulness of DC power flow for active power flow analysis with flow controlling devices," in AC and DC Power Transmission", ACDC 2006, The 8th IEE International Conference on, 2006: 58-62: IET.
- [52] Cook, RD, Miller, SS, Shafer, DA, "Available transfer capability applying linear phasor methods to the ac power flow", in Power Systems Conference and Exposition (PSCE), 2011 IEEE/PES, 1-8, 2011.
- [53] Devesh Shukla, Shiv P. Singh, "Aggregated Effect of Active Distribution System on Available Transfer Capability Using Multi-Agent System Based ITD Framework", IEEE Systems Journal (Early Access), pp: 1 - 12, DOI: 10.1109/JSYST.2020.3000930, 29 June 2020.
- [54] Xin Sun, Zhongbei Tian, Yufei Rao, Zhaojun Li, Pietro Tricoli, "Probabilistic available transfer capability assessment in power systems with wind power integration", IET Renew. Power Gener., Vol. 14 Iss. 11, pp. 1912-1920, doi.org/10.1049/iet-rpg.2019.1383, 2020.

جدول ۲: خلاصه نتایج حاصل از شبیه سازی با تنظیم زمان وظیفه در (D=0.5)

نوع	مبدل پارامتر	مبدل کلاسیک	مبدل پیشنهادی
ولتاژ دو سر سیم پیچ اجاق	۲۳۰ ولت	۴۵۹ ولت	
جریان سیم پیچ اجاق	۳/۹۹	۷/۵۳	
توان اکتیو ورودی به مبدل	۶۴۸ وات	۱۹۳۱ وات	
توان اکتیو انتقالی به سیم پیچ اجاق	۴۷۸ وات	۱۷۱۵ وات	
تلفات مبدل	۱۷۰ وات	۲۱۶ وات	
راندمان مبدل	% ۷۳/۸	% ۸۸/۸	
قدرت مصرفی برای طبخ غذا	P	4P	
زمان طبخ غذا	t	t/4	
انرژی هدررفته	w=P*t	w=4p*t/4	
ازیزی راندمان	I	I	1.20 I

مراجع

- Mühlbauer, History of Induction Heating and Melting, Essen: Vulkan-Verlag GmbH, 2008
- Trentin, P. Zanchetta, J. Clare, and P. Wheeler, "Automated optimal design of input filters for direct ac/ac matrix converters," IEEE Trans. Ind. Electron., vol. 59, no. 7, pp. 2811–2823, Jul. 2012.
- L. Hao Leo, A. P. Hu, and G. A. Covic, "A direct ac-ac converter for inductive power-transfer systems," IEEE Trans. Power Electron., vol. 27, no. 2, pp. 661–668, Feb. 2012
- M. K. Kazimierczuk, High-Frequency Magnetic Components. New York: John Wiley & Sons, 2009.
- F. Dughiero, M. Forzan, C. Pozza, and E. Sieni, "A translational coupled electromagnetic and thermal innovative model for induction welding of tubes," IEEE Transactions on Magnetics, vol. 48, no. 2, pp. 483-486, 2012.
- F. Forest, S. Faucher, J.-Y. Gaspard, D. Montloup, J-J Huselstein, and C. Joubert, "Frequency-synchronized resonant converters for the supply of multiwindings coils in induction cooking appliances" IEEE Transactions on Industrial Electronics, vol. 54, no. 1, pp. 441-452, February 2007.
- F. Forest, E. Labouré, F. Costa, and J.-Y. Gaspard, "Principle of a multiload/single converter system for low power induction heating" IEEE Transactions on Industrial Electronics, vol. 15, no. 2, pp. 223-230, March 2000.
- J. Acero, P. J. Hernández, J. M. Burdío, R. Alonso, and L. A. Barragán, "Simple resistance calculation in litz wire planar windings for induction cooking appliances" IEEE Transactions on Magnetics, vol. 41, no. 4, pp. 1280-1288, April 2005.
- H. N. Pham, H. Fujita, K. Ozaki, and N. Uchida, "Estimating method of heat distribution using 3-D resistance matrix for zone-control induction heating systems" IEEE Transactions on Power Electronics, vol. 27, no. 7, pp. 3374- 3382, July 2012.
- H. Pham, H. Fujita, K. Ozaki, and N. Uchida, "Phase angle control of high frequency resonant currents in a multiple inverter system for zone-control induction heating," IEEE Transactions on Power Electronics, vol. 26, no. 11, pp. 3357-3366, 2011
- Sarnago, Hector, et.al. "DirectAC-ACresonantboost converter for efficient domestic induction heatingapplications." IEEE Transactions on Power Electronics 29.3:1128-1139.(2014)
- رجیم اسفندیار پور، حسام اسفندیار پور، «مبدل‌های DC-DC رزونانسی با رگولاسیون بار و خط»، دانشگاه صنعتی خواجه نصیر الدین طوسی، دانشگاه استنفورد آمریکا.
